

Майнери у Боротьбі Проти Визиску й Голоду

РОЗПОЧИНАЄМО БОРТЬБУ ПРОТИ МАЙНОВЛАСНИКІВ

Бінфейт, Саск.
В околиці Естеван і Бінфейт є кілька десятків углевіх майнів. Майновласники так зрівняли заробітну плату, що пікули більше зривати. Саме й тому майнери опинилися на березі крайнього голодування. Оцеї висиски заставили тутешніх майнерів ступити на шлях класової боротьби. Майнери постановили організуватися силою вимитися самі за свою працю та заробітну плату за неї.

Оце й ми організували усі наші сили в Майн Воркерс Юніон оф Канада. До неї вписалися майнери усі. Та ще не все зроблено. Це початок. Ми певні, що коли прийде час компанії визнати цю юнію, вона буде намагатися усіма способами її розбити. Майнери готуються на страйк, якщо майновласники не схочуть визнати юнію. Звичайно, компанії відповіли на те організуванням скєбів, щоб атамати страйкову боротьбу.

Тому завчасу треба готуватися до тієї боротьби і змобілізувати усі сили, щоб примусити компанію визнати юнію та прийняти юніюні умови праці в майнах. На випадок страйку в тутешніх майнах, робітники в жадній місцевості не повинні датися затягнути до тутешніх майнів за скєбів, а всі повинні допомогти в страйковій боротьбі тутешнім майнерам.

Майнер Любимецький.

МИ ЗАСТАВИЛИ КОМПАНІЮ СПОВНИТИ ДОМАГАННЯ МАЙНЕРІВ

Екзекутива льокалю майнерської юнії виставила саме вчас переговори з управителем майни.

Нордг, Алта.

В тутешній місцевості вже ледви животиють майнери. Життєвий рівень такий низький що ті майнери яких є родина, не годні виробити стільки, щоб заплатити самий рент за помешкання, а не то на життя. До 18 липня ще працювали по 2—3 дні, а від того часу по 19 серпня виробили усього до 2 дні. За цей час звільнені від праці 40 майнерів, з них дістало знов на пару днів роботи 6.

В сторі не дають нічого на кредит, усе треба брати за гроші, а їх немає. Хоч гинь, ні відки рятунку. В 6 нашій місцевості Майн Воркерс Юніон оф Канада, що ж, коли й вона за недбала свою роботу. Нічого не зробила в справі звільнених від праці майнерів, протягнула справу від 18 липня аж по 10 серпня. Безробітні, побачивши, що юнія заведла справу безробітних майнерів, самі скликали масовий мітинг на 10 серпня, списали усіх безробітних і вирішили на 13 серпня демонструвати з домаганням праці або повного втримання.

Так і зробили. На 13 серпня ми демонстрували, подорожі прилучились до нас багато безробітних майнерів. Ми предложили компанії домагання прийняти усіх робітників до праці або дати їм повне втримання. Компанія відмовилася сповнити домагання.

На 16 серпня відбулись збори юніюного льокалю, на зборах вибрали комітет, він зараз предложив домагання компанії за анизкою оплати за борт з \$1.21 на \$1.00 і анизкою ренту за помешкання та харчових продуктів. На 17 серпня відбулись збори усіх майнерів і безробітних, на зборах тих вирішено домагатись в компанії праці для майнерів, поставлено їй інші вимоги до компанії. Було теж рішено страйкувати, якщо компанія відкине домагання майнерів.

За екзекутивою майнерської юніюного льокалю сід загинув.

На 18 серпня комітет від безробітних і юнії вдалось до компанії, і предложили ті вимоги. Управитель майни не хотів з нами говорити. Сказав, хто з нас не є на пейза, з ними не переговорює. А нас було таких якраз 2 комітетовці від безробітних, але опір нас була ще екзекутива юніюного льокалю з 4-ох. Коли про це вчули фінасовий секретар і рекордовий, заступник голови і ще один комітетець, зараз стали доволі висовуватись з нашого гурта, а далі й сід на ними загинув. Настранились компанії і не хотіли втратити в ней ласки, тому їй вистікали в найтраврозпильніший момент. Вистікала наша слава на нордєцька екзекутива, як

воки до лісу, лишаючи саме негалеґальних комітетовців на розправу компанії.

Побачив управитель майни учучу екзекутиви, а знаючи боюність тутешніх майнерів, він знав, що страйк неминучий, коли компанія не полагодились у справі. Тому й виїшов та став кликати екзекутиву, та вона вже сиділа в церкву що тижня. Управитель пішов на уступки. Зараз на 20 серпня ставлять до роботи усі звільнені майнери, обізначили ще оплату за рент і на харчуванні теж знизив до \$1.00. Щодо зменшення ціни на продукти, сказав, що це є справа іншої компанії і хай майнери самі рїшають справу.

Хоч не багато ми здобули, все ж таки і цього не було б, коли б не поставили домагання. Смішно лише з того, що негалеґальний комітет переговорив з компанійним представником, а галеґальний втік. Так-их в нас є чимало, що боряться лише за гроші для себе, коли ж прийдеється постоити за усіх, вони ховаються по закутках, втікають від боротьби.

Оцеї випадок повинен поставити перед тутешніми робітниками рішучіше справу боротьби за ліпші життєві умовини, за працю або повне втримання.

Безробітний.

ЖИТТЯ ВІЗНІВ В ГОЛІНБУРГСЬКІЙ ТЮРМІ

Голібург, Онт.

Суд в Кануекейсіґ присудив меї місяць тюрми за участь в противовній демонстрації на перше серпня. Посадив мене в тюрму в Голібургу. Там я застав сотки тажких, як я. У тих холодних тажких мурах замучуються вазні до рєдоти. Тюремні кєлі переповнені так вазнями, що немає де дівати нових тюрємників, яких приводять щораз більше. По коридорах ставляють тапчани й на їх сплять ніччю вазні.

Годують так вазнів, щоб не жили й не погнули. Зупадалеку вояє, їсти її годі, а мусять. Навіть не дають рано подежати на ліжку. Зараз в 6 годнів зганяють всіх на коридор, замкають ліжка, і всі вазні мусять валзатись у салі. А дні довгі-довгі. Пани думають, що коли заповнить тюрма робітників, що боряться за працю або повне втримання, що домагаться ліпшого життя, то треба визвольний робітничий рух. Поміляються вони. Нас усіх не вадється замкнути тюрємним павєським урядом. Панівній класі не вбити революційного руху трудящих мас. Ми ще дуже розгорнемо бої, ще з більшим завзяттям станемо до наступної боротьби проти визискувачів. Г. Гетманчук.

МИ ОРГАНІЗУВАЛИ МІТІНГИ ЗА МІТІНГАМИ, АЖ ТАКИ ДОБИЛИСЬ ЮНІІ

До 800 майнерів стало членами Майн Воркерс Юніон оф Канада в майнерській околиці Естеван.

Естеван, Саск.

Саме коли контрактор не прийав до роботи естеванських безробітних, вони зійшлись, обговорили своє злиденне положення і постановили розпочати боротьбу за працю або повне втримання. Вирішили скликати мітинг слідуєчого дня.

На першому мітингу заговорив рєтурник Дев Ловґрін. Він закликав усіх ставати у спаяних лавах і боротьбою йти за ліпші умовини життя й праці. Слідуєчого дня ще більше зійшлись майнери на віче. На тому вічу порушено справу організування юнії поміж тутешніми майнерами. Зробили реєстрацію зараз, хто потребує допомоги з анизкою майнерів безробітних, і з їх вписалось 175 осіб.

Від того часу зчаста почали влаштуовувати мітинги і на них обговорювати справу організування юнії. Спершу самі не знали, за яку юнію вхопитись. Врєшті вибраному комітетові доручили книжку МВЮК, і комітет той по перєгаляєнню вазився за організування Майн Воркерс Юніон оф Канада. В порозумінні з майнерами в Естеван влаштували масовий мітинг у Бінфейт. Майнери їхали на той мітинг вже злиного дощу. Гали була заповнена майнерами.

На тому вічу постановлено покликати організатора юнії з Вінніпегу, тов. Форкіна. Так і зробили. Тов. Форкін прийав і працю за організуванням МВЮК ще живіше розгорнули. Місцеві робітники зобразили поміж майнерами сотки підписів до МВЮК.

12 серпня відбулось масове віче в Естеван, на якому про-

мовляв вже тов. Форкін. На тому вічу усі майнери заявили за юнію. 13 серпня відбувся мітинг в Бінфейт. На йому знов заговорив тов. Форкін, висновок робітникам сучасне їхне злиденне положення та потребу боротьби проти виголоджування та насильного визиску в праці.

Слідуєчий мітинг, на 16 серпня, вже відбувався на відкритій площі. 23 серпня теж був масовий мітинг в Тейлортон, на йому промовляв ще й тов. Скарлат з Саскатуу. Наприкінці мітингу заговорив ще один старший анґлієський робітник та навів чимало фактів з насильного визиску робітників майнерськими бєсами. Сказав, як боєси зборюють відвідувати ті мітинги, та як наказують майнерам ходити в церкву що тижня.

25 серпня відбувся знов мітинг в Бінфейт. На той мітинг прибуло багато робітників. На йому промовляв президент МВЮК, тов. Слован. Він виклав різницю поміж МВЮК, а американською майнерською юнією, вазнив потребу завзятій боротьбі з майновласниками, що страшно визискують майнерів та на усіхких білах виклав, як обкрадають працю майнерських робітників. Майнери радо слухали промови товариша й прирєкли шляхом боротьби змагати за поліпшення життєвих умовин. До МВЮК вписалось близько 800 майнерів. Від 1 вересня юнія наша вже існуватиме і щораз більше розгортає працю організування й продовжуванн насильної боротьби за працю на життя.

Згадати ще треба, що саме на двах закінчився страйк в Креґні майні і скінчився побідою

майнерів. Страйк повстав з того, що компанійні гончі прогнали від праці одного робітника за те, що він організував інших до юнії. Тому й виїшли робітники на страйк. Страйк трівав 5 днів і саме тому, що робітники постоили солідно в боротьбі, страйк виграла майнери. Зараз перед нами стоїть ще завзятіша боротьба. У ній треба витримати.

Н. П.

РОЗЛУЧЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В САСКАТУНІ

Саскатуґ, Саск.

В полудневій Канаді не було ніякого урожаю, не було й живи. У ту частину Канади аїхались робітники з усіх усіодів за роботою, прибули навіть робітники зі Злучених Держав, так тієї роботи годі. Тижарові поїзди переповнені разу-разу безробітними. Ідуть одні в один бік, інші в другий.

Чимало з їх остаються тут. Вони сплять, де понаде. Навколо залізничної станції сплять по ровах, накриваються паперами, що наабирають на вулицях та по-бек ярдах. Замість сорочок, видно в багатьох якісь чорні чорні гачірки. Харчі збирають по гербиц кєнах. Чимало безробітних бродить фармами і вижебрує їсти у їх. Та й у фармерів, головно у бідняцьких фармерів, вже немає й чим допомогти. У їх же самих найчорніші злидні.

Якось один безробітний приїшов сюди з далєкої східної Канади. Він не їв вже 9 днів. Йшов вулицєю й впа, виморєний холодом. Його забрала поліція. По кількох днях аж прийшов той робітник до себе і визнав, що він 9 днів був голодний з утрати єди впав непридатний на вулиці.

А Бенет і його клєаса каже, що в Канаді ніхто не голодує.

Скіталець.

Йдемо на Оборону Комартії й її Вождів

3,000 МАЙНЕРІВ ГОСТРО ПЯТНУЮТЬ АТАКУ УРАДУ НА КОМПАРТИЮ КАНАДИ

Глейс Бей, Н. С.

16 серпня відбувся масовий мітинг на площі Сєнтр Скул в Канаді. Резолюція попередньо була схвалена юніюним льокалем ч. 2.

Пробував ще говорити Гієс з Вінніпегу та робітники його закричали, щоб забрався від них. На троку показався один робітник, якого дощово випустили з тюрми. Він так і говорив, що може його після тієї промови знов заарештують і вкинуть в тєрму, але він таки говорить. На ту його бєсєду зараз робітники стиснулись ще дуже навколо його, щоб не дати поліції просунутись і заарештувати його. Усі поліцейські нішки стали висовуватись з гушї, боялись, щоб їх там не прочухали робітники.

Отой робітник почав розповідати, що його посадили в тюрму єдино за те, що він був активним в робітничих організаціях, на 10 місяці. В тюрмі морили їх голодом страшно. Давали їм по 2 кусочки сухого хліба й чаю без цукру. Так виморили його, що він не всилі був говорити.

Мітинг закінчено по виголошенні усіх промов.

Робкор.

ВІДБИТИ НАТІЗД ПАНІВНОЇ КЛАСИ НА КПК

Вєґревил, Алта.

23 серпня відбувся протєст-мітинг в тутешній місцевості. Робітники й бідняцькі фармери протєстували проти заарештування вождів робітничого руху в Канаді. Промовляли на мі-

тингу т.т. Касіян, Курцеба, Гріґєрїчук, Л. Береза і Войтинш. Около 300 присутніх робітників і фармерів слухали промови, що висновокли причини економічної кризи та потребу ще дужчої класової боротьби проти визискувачів і голодоморів та їхнього уряду. На вічу прийняли єдина голосами протєстну резолюцію проти наїзду на компартію та арештування її керівників.

ПРОТЕСТУЄМО ПРОТИ ЗАМАХУ УРАДУ НА КОМПАРТИЮ

Кєнмор, Алта.

Дня 23 серпня на рєгулярнім мітингу майнерів було відчитано резолюцію протєсту проти арештування провідників комуністичної партії.

Резолюцію предстали секретар місцевого відділу КРОП тов. Кієма.

Резолюція була слідуєчого змісту: Ми, майнери в Кєнмор, Алберта, зібрані на масовому мітингу 23 серпня 1931 р., гостро протєстуємо проти арештування т.т. База, І. Бєбєчука, С. Кара, М. Брус, Т. Юєна, Т. Гіла, М. Голіньського і Куєка, найдібніших провідників в робітничому русі.

Ми домагаємось, щоб оскарження проти вище згаданих товаришів, на чє б то вони є членами негалеґальної асоціалї, були негайно усунєні і домагаємось їхнього негайного і безумовного звільнення.

Резолюції вислали до федерального міністра юстїції і премєра Онтєріо. Помимо того, що у нас реакція підняла голову і робить різні перешкоди у революційному рухові, все таки, ухвадоючи резолюцію протєсту, нам удалось висаєнітувати 25 доларів з майнерської класи на оборону арештованих. Гроші були вислали на руки головного секретєра КРОП в Торонто.

Буклужан.

ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОГО ЮНАЦЬКОГО ДНЯ В ПРАЦІ ТИЖНЯ У ВІННІПЕГУ

На конференції молоді в справі відзначення Міжнародного Юнацького Дня у Вінніпегу, встановлено слідуєчу програму на цілий тиждєнь:

Субота, 5 вересня — Масова прогулька й "вінер ровст".

Неділя, 6 вересня — Масовомовні мітинги.

Понєділок, 7 вересня — Спонуяризування МЮД.

Вівторок, 8 вересня — МІЖНАРОДНІЙ ЮНАЦЬКИЙ ДЕНЬ.

В суботу, 5 вересня, в 7ій годині увєчєрї усе молодь вирушає на прогульку-екскурсію. Уся робітнича молодь збереться в той час у Воркерс Сєнтер в 7-ій годині точно й відті вирушить походом до Фрейзерс ґранд.

В неділю, 6 вересня, усі масовомовні організації робітничої молоді влаштуовують в той день масові мітинги і на тих мітингах спонуяризують Міжнародній Юнацький День. В той день відбудеться мітинг на пікніку на фармі РЗТ в Ієт Киддонан.

В понєділок, 7 вересня, спонуяризування Міжнародного Юнацького Дня. Демонстрація відбудеться від Воркерс Сєнтер через Мєйн стрїт до ситї. Уся молодь збереться в 7-ій годині точно у Воркерс Сєнтер.

У вівторок, 8 вересня, ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ УСЬОЇ РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ НА МАРКЕТ СКВЕР В 7 ГОД. УВЄЧОРІ.

ПАНИ ВІДІБРАЛИ БЕЗРОБІТНИМ МАЙНЕРАМ НАВІТЬ ТІ ЖЕБРАЧІ МІЛ-ТИКЕТИ

Полїцейська куля для безробітного за один раз наїстися.

Лєтбридж, Алта.

Місцевість Лєтбридж, навіть у Канаді, майнери цілих два роки не працюють стало, тому й їхня заробітна плата не виготарчує на прожиток самітнього майнера, а не то вже сімейного.

Давніше майнери заробляли добре, але коли криза притиснула ла, вони також опинилися в ланї безробітних, на жебраничї рєліфу. Всїнци пани міста на 19 серпня відібрали оєстїноу допомогу в формі міл тикєту, та заставили робітників гинуть голодовою смертю. Робітники, коли не дістали міл тикєту, аїх-брались перед емплоїмент офієом і там відбули свій мітинг, вибрали комітет, який мав піти до пана Рєтша, що розпоряджує міл тикєтами і предстєвити справу безробітних.

Тов. Джордж Ендєрсон висловився перед тим панком піднесеним тоном, щоб змєстити його до арозуміння нужди безробітних. Панок, щоб показати свою єсилу, кавав заарештувати товариша Ендєрсона за вислів, що тов. Ендєрсон сказав тому панові:

— Приїде час, що і ти будеш у лавах безробітних.

За вислів цей місцевий суд цю справу розібрав через три рази, і вкінці засудили тов. Ендєрсона на 2 місяці вазніції.

Вчасі суду показалося, що справа мала характер цілком інший, бо судженого товариша судили не за вислів цей, а судили як провідника безробітних. Товаришеви вчасі суду робили закиди за його попередні промови на масових мітингах

безробітних, наводили йому декєкі його вислови.

Від часу, як віднято безробітним рєліф, було вже тут три випадки в наслідок страшної нужди. Перший з них стався з безробітним, якого арештовано й він в тюрмі повісився. Сама прєса місцева подала, що цей безробітний просив одного лїкаря 50 ц. на мїл, за що лобовизувався працювати чотирі годині в городі. А пач поступив з цим бїдолахю по звирєски, віддаючи його в руки поліції. Децєсплєць, бачучи оту страшну несправедливість, покличив зі собою в тюрмі, повісився.

Другий випадок: чотирьох молодих безробітних пішли до рєсторану і найлєєї, а не запла-тили, бо не мали чим. Власник рєсторану покличав поліцію і поліцаї крикнув за ними, щоб вони стали, а коли вони не поєлухали, поліцаї стрїлив між них і один з них впав ранений.

Третий випадок був з одною жінкою і трьома дїтьми, яка жєє у Албєрта рум в салєрі, за що платить 8 доларів місячно, а праці їде не могла дістати і вже близько два тижні не мала ніяких средств до життя. То наш заряд Жїєсєкції з тов. Браїєсоном пішли до місцевої ради і вижебрали для неї допомоги 2 долари на тиждєнь.

Випадки ці яскраво характеризують Канаду як країну "добробуту і волі", в якій вільно з голоду згинуть. Добра тут "свєбода і волєї слова та діла", але домагати не можна ставити панам, бо пападєч в тюрму за яке небудь недоволення.

М. К.

ПРОКЛИНАЮТЬ ПАНІВ ЗА ВИЗИСК, А НЕ ВПІМНУТЬСЯ САМІ ЗА СЕБЕ

Кєлґари, Алта.

В тутешній місцевості треба чєкати по два місяці, заки дадуть рєліфну роботу на 11 днів. Вчас тієї праці наставники вигонять оєстїноу єсилу з робітників. Дичи копаємо, чи "дичи" як зуть ту працю робітники. При компанії отих "дичів" можна зараз побачити бувших мєндєжерів, різних фаховців. Не один з них, а головно з бувших мєндєжерів коєсь може й вочим оком дивитись на робітника, зара знів працює поруч з ним на рєліфній роботі коло компанії дичів.

З ними працює і я. Конаємо оті дичі на 12 фїтів глибоко. Кидати єземлю вгору важко, усі проклинаємо ту роботу. Та ніхто з нас не має відваги вимитись за себе. Боятесь отих кєндєєєн дєфєндєєєрїв на чєлі з Кид Борєсом, який наказав їм, щоб були покїрними рабами на рєліфній роботі. Мовляв, то лише чужинці роблять трєблї. Ще й говорить, що чужинєцькі робітники позабрали добрі роботи, а їм остаєлись самі

Малєєр.

Ви — що коротєєте дні Вашого життя при всяких вєрєстєтах праці, як на єземлі так і в глибоких норах підземелля, пишїть до "Українських Робітничих Вістєє" про все те, що з Вами й кругом Вас дєється.